

60288 - Ҳукми ҷашн гирифтани шаби Истро ва Меъроҷ чист?

савол

Ҳукми ҷашн гирифтани шаби Истро ва Меъроҷ, ки шаби бисту ҳафтуми моҳи Раҷаб аст, чист?

Хуносай ҷавоб

1. Истро ва Меъроҷ аз нишонаҳои бузурги Аллоҳ аст, ки бар сидқи расули ӯ, Муҳаммад (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) ва бар азамати манзалати ӯ назди Аллоҳ таъоло далолат мекунад. 2. Шабе, ки Истро ва Меъроҷ дар он рух дода, дар ҳадисҳои саҳех дар Раҷаб ва ё дар ғайри Раҷаб будани он муайян мушаххас нашудааст. 3. Ва агар шаби Истро ва Меъроҷ собит ва муайян ҳам мебуд, барои мусулмонон ҷоиз набуд, ки дар он шаб ибодати маҳсусеро анҷом бидиҳанд ва ҳамчунин барои мусулмонон ҷоиз набуд, ки он шабро ҷашн бигиранд, зоро паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) ва ёрони ӯ (Аллоҳ аз онон хушнуд бод) он шабро ҷашн нағирифтаанд.

Ҷавоби муфассал

Table Of Contents

- Истро ва Меъроҷ яке аз нишонаҳои сидқи паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) аст
- Оё оиди дар қадом шаб рух додани Истро ва Меъроҷ ягон ривояти саҳехе вучуд дорад?
- Ҳукми ҷашн гирифтани шаби Истро ва Меъроҷ ва ё дар он шаб ибодати маҳсусеро анҷом додан

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Исро ва Меъроҷ яке аз нишонаҳои сидқи паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) аст

Бегумон, Исро ва Меъроҷ аз нишонаҳои бузурги Аллоҳ аст, ки бар сидқи расули ў, Муҳаммад (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) ва бар азамати манзалати ў назди Аллоҳ таъоло далолат мекунад. Ҳамчунин аз нишонаҳои қудрати бошукуҳи Аллоҳ таъоло ва бартарии ў бар тамоми маҳлукот мебошад.

Аллоҳ таъоло фармудааст:

سُبْحَانَ اللَّهِيْ أَسْرَى بِعَنْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيهِ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ.

سورة الإسراء: ۱

«Поку мунаzzах аст он зоте, ки бандашро шабе аз масциду-л-ҳаром ба Масциду-л-ақсо бурд, ки атрофи онро пурбаракот намудаем, то бархе аз нишонаҳои худро ба ў нишон диҳем. Бегумон, ў шунавои биност». (Сураи Исро: 1).

Аз расулуллоҳ (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) бо тавотур ривоят шудааст, ки ў ба осмонҳо бароварда шуд ва дарҳои осмонҳо ба ў кушода шуд, то ин ки аз осмони ҳафтум гузашт ва Аллоҳ таъоло бо он чи, ки хост бо ў сухан гуфт ва намозҳои панҷгонаро бар ў фарз намуд. Аллоҳ таъоло дар оғоз панҷоҳ намозро бар ў фарз намуд ва пайваста паёмбарамон Муҳаммад (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) ба ў муроциат менамуд ва аз ў дарҳости сабуки мекард, то ин ки онро ба панҷ фарз расонд, аз лиҳози фарзият панҷ фарз мебошанд ва аз лиҳози аҷру савоб панҷоҳ мебошанд, зоро ба ҳар кори ҳасана даҳ баробар савоб дода мешавад. Ҳамду шукур барои Аллоҳ бар тамоми неъматҳое, ки ба мо ато намудааст.

Оё оиди дар қадом шаб рух додани Исро ва Меъроҷ ягон ривояти саҳехе вуҷуд дорад?

Шабе, ки Исро ва Меъроҷ дар он рух дод, дар ҳадисҳои саҳех дар Раҷаб ва ё дар ғайри Раҷаб будани он муайяну мушаххас нашудааст ва ҳар он чи, ки дар таъйини он ворид шудааст, аз назари донишмандони ҳадис, аз паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) событ нашудааст. Ва ин ки Аллоҳ таъоло вақти ин воқеаро аз ёди мардум бурдааст, ҳикмати амиқе дорад.

Ҳукми ҷашн гирифтани шаби Исро ва Меъроҷ ва ё дар он шаб ибодати маҳсусеро анҷом додан

Ва агар вақти он событ ва муайян ҳам мебуд, барои мусулмонон ҷоиз набуд, ки дар он шаб ибодати маҳсусеро анҷом бидиҳанд ва ҳамчунин барои мусулмонон ҷоиз набуд, ки он шабро ҷашн бигиранд, зоро паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) ва ёрони ў он шабро ҷашн нағирифтаанд ва ибодати маҳсусеро дар он шаб анҷом надодаанд. Агар ҷашн гирифтани он машрӯъ мебуд, паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) онро бо гуфтор ва ё кирдори худ барои уммат баён мекард ва агар чизе аз он ба вуқӯъ мепайваст, ҳатман маъруфу машҳур мешуд ва саҳобагон (Аллоҳ аз онон хушнуд бод) онро барои мо нақл мекарданд, зоро онон тамоми ончиро, ки уммат ба он ниёз доранд, аз пайёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) нақл кардаанд ва дар амри дин қӯтоҳӣ нанамудаанд, балки дар тамоми корҳои хайр сабқату пештозӣ мекарданд ва агар ҷашн гирифтани ин шаб машрӯъ мебуд, ҳатман пештар аз дигарон онро анҷом медоданд. Аз сӯи дигар, паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) насиҳаткунандатарини мардум буд, рисолатро бо комилтарин ваҷҳ расонид ва амонатро адо намуд ва агар таъзим ва бузургдошти ин шаб ва ҷашн гирифтани он аз дини Аллоҳ мебуд, паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ў бод) аз он ғофил намемонд ва онро пинҳон намекард. Пас чун ҳеч қадоме аз маворidi мазкур ба вуқӯъ напайвастааст, маълум мегардад, ки ҷашн гирифтани ин шаб ва бузургдошти он рабте ба Ислом надорад. Аллоҳ таъоло динро барои ин уммат комил намуда, неъматашро бар онон комилу пурра кардааст ва касеро, ки беичозаи ӯ дар дин чизро ба вучуд меоварад, мавриди инкору накӯҳиш қарор додааст. Аллоҳ таъоло дар китоби мубини худ, дар сураи Мойда мефармояд:

•). الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيَتُ لَكُمُ الْإِسْلَامُ دِينًا •.

سوره المائدة: ٣

«Имрӯз динатонро бароятон комил кардам ва неъмати худро бар шумо тамом намудам ва Исломро ҳамчун дин бароятон интихоб кардам». (Сураи Моида: 3).

Ва дар сураи Шуро мефармояд:

•). أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مَا لَمْ يَأْدُنْ بِهِ اللَّهُ •.

سوره الشوري: ٢١

«Оё (мушрикон) маъбудоне доранд, ки барои онон дину оинеро муқаррар кардаанд, ки Аллоҳ ба он иҷоза надодааст». (Сураи Шуро: 21).

Хушдорӣ аз бидъатҳо ва тасреҳ ба гумроҳӣ будани он аз расулуллоҳ (дуруду паёми Аллоҳ ба ў бод) дар ҳадисҳои саҳеҳ собит шудааст, то уммат аз хатари бузурги он огоҳ шаванд ва аз анҷом додани он нафрат намоянд.

Аз ҷумла ҳадисе, ки дар "Саҳиҳ"-и Бухорӣ ва "Саҳиҳ"-и Муслим аз Оиша (Аллоҳ аз ў хушнуд бод) ривоят шудааст, ки паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ ба ў бод) мефармояд: «Ҳар кас дар дини мо чизеро эҷод кунад, ки аз дин набошад, пас он мардуд аст».

Ва дар ривояте аз Муслим (омадааст): «Ҳар кас амалеро анҷом бидиҳад, ки дар он амал амри мо нест, пас он амал мардуд (ва номақбул) аст».

Ва дар "Саҳиҳ"-и Муслим аз Ҷобир (Аллоҳ аз ў хушнуд бод) ривоят шудааст, ки паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ ба ў бод) дар хутбаи рӯзи ҷумъа мегуфт: «**Аммо баъд: Беҳтарин сухан китоби Аллоҳ аст ва беҳтарин роҳнамоӣ, роҳнамоии Муҳаммад (дуруду паёми Аллоҳ ба ў бод) аст ва бадтарин умур бидъатҳои он мебошанд ва ҳар як бидъат гумроҳӣ аст**». Насой бо санади хуб афзудааст: «Ҳар гумроҳӣ дар оташ аст».

Ва дар сунан аз Ирбоз ибни Сория (Аллоҳ аз ӯ хушнуд бод) ривоят шудааст, ки гуфт: Расулуллоҳ (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) моро панди расое дод, ки дилҳо аз он бимнок шуд ва ҷашмҳо аз он ашкбор шуд, гуфтем: Эй расулуллоҳ, гӯё мавъизаи видоъ аст, пас моро васият намо. Фармуд: «**Шуморо ба тақвои Аллоҳ ва гӯш фаро додан ва итоат кардан тавсия менамоям, агарчӣ ғуломе бар шумо амир шавад, зеро ҳар кас аз шумо зинда бимонад, ихтилофи зиёдеро хоҳад дид, пас бар шумост, ки ба суннати ман ва суннати хулафои рошидини ҳидоятёфтагон баъд аз ман чанг бизанед ва бо чангуну дандон ба он мутамассик шавед ва аз умури нав эҷодшуда (дар дин) дурӣ кунед, зеро ҳар амали нав эҷодшуда (дар дин) бидъат аст ва ҳар бидъат гумроҳӣ аст».**

Ҳадисҳо дар ин маъно хеле зиёданд.

Чаро паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) аз анҷом додани бидъатҳо таҳзир намуд?

Таҳзир ва бим намудан аз бидъатҳо, аз саҳобагони расулуллоҳ (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) ва ниёгони некӯкор пас аз онон сабит шудааст. Онҳо аз бидъатҳо таҳзир ва бим намудаанд, ҷунки бидъат изофа кардан (-и ибодате) дар дин, машруъ сохтани ҷизе ки Аллоҳ ба он иҷоза надодааст ва монанд сохтани худ ба душманони Аллоҳ, яҳуду насоро мебошад, ки ба дини худ ҷизҳоеро изофа намудаанд ва ҷизҳои наверо эҷод кардаанд, ки Аллоҳ ба он иҷоза надодааст. Ин кор ба ин маъност, ки гӯё дин нуқсону камбудӣ дорад ва комил намебошад. Ва маълум аст, ин ҷиз фасоди бузург ва мункари зиште ба бар меоварад ва ба ояти зерин таноқузе дорад, ки Аллоҳ таъоло фармудааст: «**Имрӯз динатонро бароятон комил кардам**». Ҳамчунин муҳолифи ҳадисҳои расулуллоҳ (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) мебошад, ки аз бидъатҳо таҳзир ва бим намудааст.

Ва умединорам далелҳо, ки зикр кардаем, барои толиби ҳақиқат дар инкори ин бидъат кофӣ ва қонеъкунанда бошад. Манзур аз он, бидъати ҷашн гирифтани шаби Исро ва Меъроҷ мебошад, ки дар далелҳо аз он таҳзир карда шудааст ва он аз дини Ислом намебошад.

Ва чун панду насиҳат ва баёни оини динӣ ба мусулмонон аз ҷониби Аллоҳ таъоло бармо воҷиб гаштааст ва пинҳон кардани илм ҳаром шудааст, лозим дидам, то бародарони мусалмонамро нисбат ба ин бидъат, ки дар бисёр шаҳру қишварҳо густариш ёфтааст ва ҳатто баъзе аз мардумон гумон бурдаанд, ки ин амал аз дин аст, огоҳ намоям.

Аз Аллоҳ таъоло меҳоҳам, ки аҳволи тамоми мусулмононро ислоҳ намояд, дарку фаҳми динро ба онон арzonӣ бидорад ва мову ононро барои тамассук ба дини ҳақ ва устуворӣ бар он ва тарки он чӣ муҳолифи ҳақ аст, тавфиқ бидиҳад. Ўвалӣ ва қодиру тавоно бар он аст. Дуруду паём ва баракаи Аллоҳ ба бандон расулаш паёмбарамон Муҳаммад ва ба олу асҳоби ўбод". Поёни сухан аз сомонаи Шайх Ибни Боз.